

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"

Інститут КНІТ
Кафедра ПЗ

ЗВІТ

До лабораторної роботи № 3

На тему: “Створення та керування процесами засобами API в операційній системі WINDOWS”

З дисципліни: “Операційні системи”

Лектор:

старший викладач кафедри ПЗ
Грицай О.Д.

Виконав:

студент групи ПЗ-22
Коваленко Д.М.

Прийняла:

старший викладач кафедри ПЗ
Грицай О.Д.

«_____» _____ 2022 р.
 Σ = _____

Тема. Створення та керування процесами засобами API в операційній системі WINDOWS.

Мета. Ознайомитися з багатопоточністю в ОС Windows. Навчитися працювати з процесами, використовуючи WinAPI-функції.

Лабораторне завдання

1. Створити окремий процес, і здійснити в ньому розв'язок задачі згідно варіанту у відповідності до порядкового номера у журнальному списку (підгрупи).
 2. Реалізувати розв'язок задачі у 2-ох, 4-ох, 8-ох процесах. Виміряти час роботи процесів за допомогою функцій WinAPI. Порівняти результати роботи в одному і в багатьох процесах
 3. Для кожного процесу реалізувати можливість його запуску, зупинення, завершення та примусове завершення («вбиття»).
 4. Реалізувати можливість зміни пріоритету виконання процесу
 5. Продемонструвати результати виконання роботи, а також кількість створених процесів у “Диспетчері задач”, або подібних утилітах (н-д, ProcessExplorer)
2. Вивести посортовані по зростанню методом «бульбашки» рядки матриці матриці $N \cdot N$ ($N > 1000$ задається користувачем, матриця визначається випадково).

Хід роботи

```
#include <iostream>
#include <string>
#include <Windows.h>
```

```
using namespace std;
```

```
string getPriorityClass(PROCESS_INFORMATION* pi, int i);
void setPriorityClass(PROCESS_INFORMATION* pi, int p, int i);
void getProcessTimes(PROCESS_INFORMATION* pi, FILETIME* lpc, FILETIME* lpe, FILETIME* lpk,
void createProcess(STARTUPINFO* si, PROCESS_INFORMATION* pi, HANDLE* handles, wstring cmd,
void createProcesses(STARTUPINFO* si, PROCESS_INFORMATION* pi, HANDLE* handles, wstring cm
void resumeThread(PROCESS_INFORMATION* pi, int i);
void suspendThread(PROCESS_INFORMATION* pi, int i);
void closeProcessHandles(PROCESS_INFORMATION* pi, int i);
void closeProcessesHandles(PROCESS_INFORMATION* pi, int PC);
void terminateProcess(PROCESS_INFORMATION* pi, int i);
void terminateProcesses(PROCESS_INFORMATION* pi, int PC);
```

```
int main()
{
    int N = 0, PC = 0;

    while (N < 1)
    {
        cout << "Enter value of N (> 1000): ";
        cin >> N;
    }

    while (PC < 1)
    {
        cout << "Enter process count: ";
        cin >> PC;
    }

    cout << "Start!" << endl;
```

```

wstring cmd = L"C:\\Users\\Dmytro\\source\\repos\\lab3process\\x64\\Debug\\lab3process

STARTUPINFO* si = new STARTUPINFO[PC];
PROCESS_INFORMATION* pi = new PROCESS_INFORMATION[PC];
HANDLE* handles = new HANDLE[PC];
FILETIME ft[4];
SYSTEMTIME tm[4];

createProcesses(si, pi, handles, cmd, PC);

char op;
int i;
while (true)
{
    cout << "Suspend [s], Resume [r], Exit [e], Kill [k], Times [t], Priority [p]: ";
    cin >> op;
    if (op == 'e') break;
    cout << "Process index: ";
    cin >> i;
    if (op == 's') suspendThread(pi, i);
    if (op == 'r') resumeThread(pi, i);
    if (op == 'k') terminateProcess(pi, i);
    if (op == 't')
    {
        getProcessTimes(pi, &ft[0], &ft[1], &ft[2], &ft[3], i);
        for (int i = 0; i < 4; i++) {
            FileTimeToSystemTime(&ft[i], &tm[i]);
        }
        cout << "create: " << tm[0].wMilliseconds << "ms" << endl;
        cout << "exit: " << tm[1].wMilliseconds << "ms" << endl;
        cout << "kernel: " << tm[2].wMilliseconds << "ms" << endl;
        cout << "user: " << tm[3].wMilliseconds << "ms" << endl;
    }
    if (op == 'p')
    {
        int p;
        cout << "Old priority: " << getPriorityClass(pi, i) << endl;
        cout << "[0] IDLE" << endl;
        cout << "[1] BELOW_NORMAL" << endl;
        cout << "[2] NORMAL" << endl;
        cout << "[3] ABOVE_NORMAL" << endl;
        cout << "[4] HIGH" << endl;
        cout << "[5] REALTIME" << endl;
        cout << "New priority: ";
        cin >> p;
        setPriorityClass(pi, p, i);
    }
}

terminateProcesses(pi, PC);

cout << "End!" << endl;
}

string getPriorityClass(PROCESS_INFORMATION* pi, int i)
{
    return to_string(GetPriorityClass(pi[i].hProcess));
}

void setPriorityClass(PROCESS_INFORMATION* pi, int p, int i)

```

```

{
    if (p == 0) SetPriorityClass(pi[i].hProcess, IDLE_PRIORITY_CLASS);
    if (p == 1) SetPriorityClass(pi[i].hProcess, BELOW_NORMAL_PRIORITY_CLASS);
    if (p == 2) SetPriorityClass(pi[i].hProcess, NORMAL_PRIORITY_CLASS);
    if (p == 3) SetPriorityClass(pi[i].hProcess, ABOVE_NORMAL_PRIORITY_CLASS);
    if (p == 4) SetPriorityClass(pi[i].hProcess, HIGH_PRIORITY_CLASS);
    if (p == 5) SetPriorityClass(pi[i].hProcess, REALTIME_PRIORITY_CLASS);
}

void getProcessTimes(PROCESS_INFORMATION* pi, FILETIME* lpc, FILETIME* lpe, FILETIME* lpk,
{
    GetProcessTimes(pi[i].hProcess, lpc, lpe, lpk, lpu);
}

void createProcess(STARTUPINFO* si, PROCESS_INFORMATION* pi, HANDLE* handles, wstring cmd,
{
    ZeroMemory(&si[i], sizeof(si[i]));
    si[i].cb = sizeof(si[i]);
    ZeroMemory(&pi[i], sizeof(pi[i]));

    if (CreateProcess(
        NULL,
        (LPWSTR)cmd.c_str(),
        NULL,
        NULL,
        false,
        CREATE_NEW_CONSOLE,
        NULL,
        NULL,
        &si[i],
        &pi[i])
    )
    {
        handles[i] = pi[i].hProcess;

        cout << "Done!" << endl;
    }
    else
    {
        cout << "Failed!" << endl;
        return;
    }
}

void createProcesses(STARTUPINFO* si, PROCESS_INFORMATION* pi, HANDLE* handles, wstring cmd,
{
    for (int i = 0; i < PC; i++)
    {
        cout << "Creating process " << i + 1 << " ... ";
        createProcess(si, pi, handles, cmd, i);
    }
}

void resumeThread(PROCESS_INFORMATION* pi, int i)
{
    ResumeThread(pi[i].hThread);
}

void suspendThread(PROCESS_INFORMATION* pi, int i)
{
    SuspendThread(pi[i].hThread);
}

```

```

}

void closeProcessHandles(PROCESS_INFORMATION* pi, int i)
{
    CloseHandle(pi[i].hProcess);
    CloseHandle(pi[i].hThread);
}

void closeProcessesHandles(PROCESS_INFORMATION* pi, int PC)
{
    for (int pc = 0; pc < PC; pc++)
    {
        closeProcessHandles(pi, pc);
    }
}

void terminateProcess(PROCESS_INFORMATION* pi, int i)
{
    cout << "Terminating process " << i + 1 << " ... ";

    TerminateProcess(pi[i].hProcess, WM_CLOSE);
    closeProcessHandles(pi, i);

    cout << "Done!" << endl;
}

void terminateProcesses(PROCESS_INFORMATION* pi, int PC)
{
    for (int pc = 0; pc < PC; pc++)
    {
        terminateProcess(pi, pc);
    }
}

#include <iostream>
#include <cstdlib>
#include <chrono>

using namespace std;
using namespace std::chrono;

void bubble_sort(int* array, int N);

int main(int argc, char** argv)
{
    if (argc < 2) return -1;

    int N = atoi(argv[1]);

    cout << "Got N = " << N << endl;
    cout << "Generating random array " << N << "x" << N << " ... ";

    int** array = new int*[N];
    for (int i = 0; i < N; i++) array[i] = new int[N];

    std::srand(static_cast<unsigned int>(std::time(nullptr)));
    for (int i = 0; i < N; i++)
    {
        for (int j = 0; j < N; j++)
        {

```

```

        array[i][j] = rand();
    }
}
cout << "Done!" << endl;

cout << "Sorting array ... " << endl;

auto start = high_resolution_clock::now();
for (int i = 0; i < N; i++)
{
    cout << "Sorting row " << i << endl;
    bubble_sort(array[i], N);
}
auto stop = high_resolution_clock::now();
auto duration = duration_cast<milliseconds>(stop - start);
cout << "Sorting took: " << duration.count() << "ms" << endl;

cout << "Print sorted array? [y/N] ";
char op = getchar();

if (op == 'y')
{
    cout << "Sorted array: " << endl;

    for (int i = 0; i < N; i++)
    {
        for (int j = 0; j < N; j++)
        {
            cout << array[i][j] << ", ";
        }
        cout << endl;
    }
    cin.ignore();
    cout << "Press any key to continue..." << endl;
    getchar();
}

return 0;
}

void bubble_sort(int* array, int N)
{
    for (int i = 0; i < N; i++)
    {
        for (int j = 0; j < N - i - 1; j++)
        {
            if (array[j] > array[j + 1])
            {
                swap(array[j], array[j + 1]);
            }
        }
    }
}

```

```

Enter value of N (> 1000): 10000
Enter process count: 4
Start!
Creating process 1 ... Done!
Creating process 2 ... Done!
Creating process 3 ... Done!
Creating process 4 ... Done!
Suspend [s], Resume [r], Exit [e], Kill [k], Times [t], Priority [p]: s
Process index: 0
Suspend [s], Resume [r], Exit [e], Kill [k], Times [t], Priority [p]: k
Process index: 3
Terminating process 4 ... Done!
Suspend [s], Resume [r], Exit [e], Kill [k], Times [t], Priority [p]: t
Process index: 1
create: 756ms
exit: 0ms
kernel: 125ms
user: 765ms
Suspend [s], Resume [r], Exit [e], Kill [k], Times [t], Priority [p]: p
Process index: 2
Old priority: 32
[0] IDLE
[1] BELOW_NORMAL
[2] NORMAL
[3] ABOVE_NORMAL
[4] HIGH
[5] REALTIME
New priority: 5
Suspend [s], Resume [r], Exit [e], Kill [k], Times [t], Priority [p]: e
Terminating process 1 ... Done!
Terminating process 2 ... Done!
Terminating process 3 ... Done!
Terminating process 4 ... Done!
End!

```

Рис. 1: Виконання програми

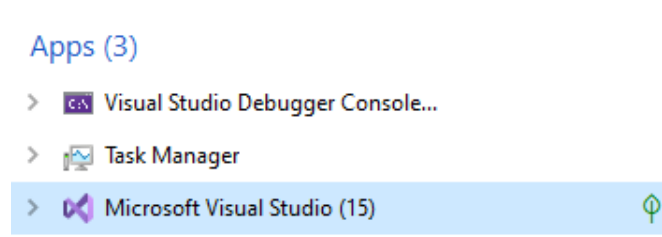

Рис. 2: Стан до створення процесів

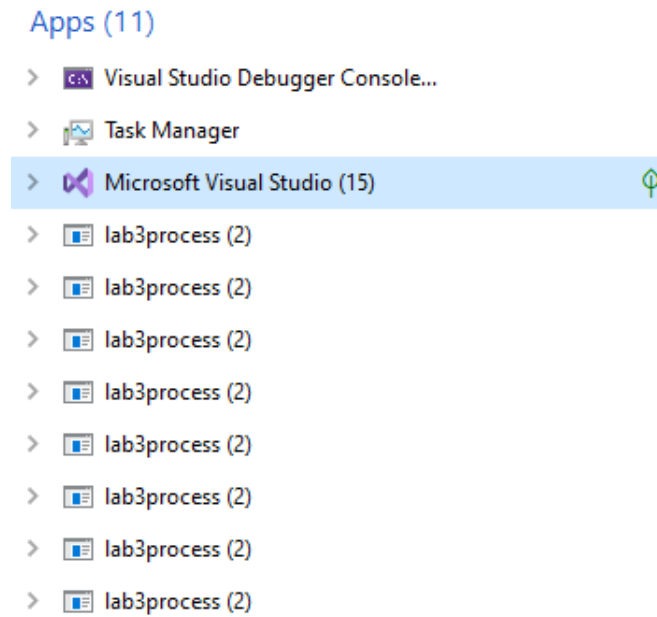

Рис. 3: Стан після створення процесів

Висновок

Під час виконання лабораторної роботи я ознайомився з багатопоточністю в ОС Windows. Навчився працювати з процесами, використовуючи WinAPI-функції.

Навчився створювати нові процеси, призупиняти, завершувати та продовжувати їх роботу. Навчився отримувати та встановлювати пріоритет процесу за допомогою Win-API функцій. Навчився отримувати час виконання процесу за допомогою Win-API функцій.